

# РЕШЕНИЕ

№ 7074

гр. София, 18.12.2012 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 16 състав, в публично заседание на 21.11.2012 г. в следния състав:**

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Ралица Романова**

при участието на секретаря Гургана Мартинова, като разгледа дело номер **4872** по описа за **2012** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба вх. № 11855 от 16.05.2012 г., подадена от Г. Р. Б. срещу Решение № 16/28.03.2012г. на управителя на Националния осигурителен институт (НОИ), с което е отхвърлена като неоснователна жалбата й срещу разпореждане № [ЕГН], изх. № 94Г1-1130-1 от 09.01.2012г. , издадено от длъжностно лице в дирекция “Европейски регламенти и международни договори” при Национален осигурителен институт, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина.

В обстоятелствената част на жалбата най-общо се излагат възражения срещу оспореното решение като неправилно, незаконосъобразно и необосновано. В допълнително представени писмени бележки, жалбоподателката, чрез процесуалния си представител твърди, че сумите за периода след 04.08.2008г. не са получени неоснователно. Според жалбоподателката, от тълкуването на разпоредбата на чл. 94 (преди и след измененията) се налага извода, че прекратяването на осигуряването има значение за датата на отпускане на пенсия, но не и за възникването и придобиването на правото на пенсия. Позовава се на съдържанието на издаденото разпореждане № [ЕГН] от 27.01.2012 г., съгласно което е отпусната пенсия от 04.08.2008г. и в същото изрично е посочено, че личната пенсия за осигурителен стаж и възраст се отпуска от

04.08.2008г., тъй като към тази дата е прекратено осигуряването в Италия, видно от Формуляр Е 205 IT от 18.02.2011г. Твърди също, че за периода до 04.08.2008г. е получила сумите добросъвестно и не дължи тяхното връщане. Изразено е искане за отмяна на решението на управителя на НОИ, както и на разпореждане № [ЕГН], изх. № 94Г1-1130-1 от 09.01.2012г. , издадено от длъжностно лице в дирекция "Европейски регламенти и международни договори" при Национален осигурителен институт, на което е възложено ръководството на дейността по отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина.

Ответникът – управителя на Националния осигурителен институт, чрез процесуалния си представител юрисконсулт Н. оспорва жалбата и поддържа становище за нейната неоснователност.

Административен съд – София град, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление с вх. № 3945 от 25.10.2007г., подадено в Районно управление „Социално осигуряване” - [населено място] Р. Б. е направила искане да ѝ бъде отпусната българска лична пенсия за осигурителен стаж и възраст при условията на §9, ал. 3 от Преходните и заключителни разпоредби на КСО (в редакцията до 31.12.2010г.). Посочената разпоредба регламентира възможност за лицата, навършили възрастта по чл. 68, ал. 1 и 2 от КСО, на които не им достигат до 5 години осигурителен стаж за придобиване право на пенсия, да внесат осигурителни вноски за недостигащия осигурителен стаж. Времето, за което са внесени осигурителните вноски се зачита за осигурителен стаж при пенсиониране.

Съгласно чл. 68, ал. 1-3 от КСО (в редакцията на разпоредбата, която е в сила до 31.12.2010г.) право на пенсия за осигурителен стаж и възраст през 2007г. от жените се придобива при навършване на възраст 59 години, при условие, че сборът от осигурителния стаж и възрастта не е по-малък от 93.

Въз основа на представените оригинални документи, на Г. Б. са зачетени 02 години и 04 месеца осигурителен стаж от втора категория труд и 29 години и 11 месеца осигурителен стаж от трета категория труд. На основание чл. 104, ал. 2 от КСО осигурителният стаж от втора категория труд е превърнат в 02 години и 11 месеца осигурителен стаж от трета категория труд, като четири години осигурителен стаж от втора категория се зачитат за пет години осигурителен стаж от трета категория труд. Осигурителният стаж, превърнат към трета категория труд, възлиза на 32 години и 10 месеца.

С уведомително писмо с № 249 от 06.11.2007г. Г. Б. е информирана, че към датата на представяне на последния редовен документ (02.11.2007г.) недостигащият осигурителен стаж е 01 година, 01 месец и 22 дни, а сумата за осигурителните вноски, която следва да се внесе, възлиза на 664.69 лв. С декларация от 16.11.2007г. жалбоподателката е декларирала, че към същата дата не работи. На 16.11.2007г. ѝ е връчен погасителния план за разсрочено изплащане на осигурителните вноски, чрез ежемесечни удържки от пенсията в продължение на 60 месеца.

С разпореждане № 17 от 19.11.2007г., на основание чл. 68, ал. 1-3 от КСО (в редакцията, в сила до 31.12.2010г.), считано от 16.11.2007г. (датата на подписване на погасителния план), на Г. Б. е отпусната българска лична пенсия за осигурителен стаж и възраст.

С формуляр Е 202 I („Проучване на молба за пенсия за старост”) с вх. № 94Г1-1130-1 от 21.03.2011г. до дирекция „Европейски регламенти и международни договори” е изпратено заявлението за отпускане на пенсия от Б., подадено от Г. Б. в Италия на 03.02.2011г. В т. 7.3 от формуляр Е 202 I е вписано, че лицето възнамерява да преустанови трудова дейност като наето лице на 31.03.2011г.

С формуляр Е 205 IT („Удостоверение за осигурителни периоди в Италия”) италианската институция е потвърдила следните осигурителни периоди: 21.01.2007г. - 29.12.2007г., 01.01.2008г. - 07.06.2008г. и 09.05.2010г. - 19.06.2010г. От тях е видно, че към датата на отпускане на българската пенсия (16.11.2007г.) Г. Б. е била осигурявана на територията на Италия.

С разпореждане № 2308 от 22.12.2011г. на РУСО - [населено място] са отменени разпореждане № 17 от 19.11.2007г. за отпускане на българската лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и всички последващи го.

С разпореждане № [ЕГН] от 27.01.2012г., издадено от ръководител „ПО” в дирекция „Европейски регламенти и международни договори” на Г. Р. Б. е отпусната лична пенсия за осигурителен стаж и възраст от 04.08.2008г., пожизнено по чл. 68, ал. 103 от КСО, като е съобразена информацията, съгласно формуляр Е 205 IT от 18.02.2011г.

С разпореждане № [ЕГН], изх. № 94Г1-1130-1 от 09.01.2012 г., на основание чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 1 от КСО, във връзка с чл. 85 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), е постановено възстановяване на неправилно изплатената сума за пенсия в размер на 9515.15 лв., от които главница в размер на 6608.76лв. за периода от 16.11.2007г. до 31.12.2011г., и лихва в размер на 2906.39лв., начислена към 09.01.2012г.

Разпореждането е обжалвано пред управителя на НОИ с жалба вх.№ 94Г1-1130-6/27.06.2012г. Издадено е решение № 16/28.03.2012г., подписано от подуправителя на НОИ, с което жалбата е приета за неоснователна и отхвърлена.

По делото не са представени данни за датата, на която решението на управителя на НОИ е получено от Г. Б.. Същото е оспорено пред Административен съд – София град с жалба вх. № 9451-1130-17/07.05.2012г. на НОИ. Предвид липсата на доказателства, които да установяват датата, на която оспореният акт е връчен на жалбоподателя, съдът приема, че е спазен законоустановения срок за обжалване, съгласно чл. 118, ал.2 от КСО.

При така установеното от фактическа страна, съдът намира, че жалбата е допустима – подадена е в срока по чл. 118, ал. 2 от КСО и от лице, което има право и интерес от оспорване, като адресат на индивидуалния административен акт. Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

По силата на разпоредбата на чл. 117, ал.4 от КСО, компетентен да се произнесе по жалби срещу разпорежданията за пенсии, отпуснати по международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина е управителя на Националния осигурителен институт. Оспореният административен акт е издаден от подуправителя на НОИ, който, съгласно чл. 37, ал.3 от КСО изпълнява функциите на управителя на НОИ при отсъствие на последния. По делото е представена заповед № 11 от 09.03.2012г. на главен директор на Главна дирекция „ФСД”, по силата на която управителят на НОИ е командирован за периода 27-29.03.2012г. Решение № 16 е издадено на 28.03.2012г. и подписано от подуправителя на НОИ при удостоверение отсъствие на управителя на НОИ. Следователно, решението е издадено от компетентен орган. Същото е в изискуемата от закона писмена форма и при издаването му не са допуснати

съществени процесуални нарушения. Спорът между страните се свежда до правилното приложение на материалния закон.

Заявлението за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст е подадено от жалбоподателката на 25.10.2007г. когато в сила е разпоредбата на чл. 94, ал.1 от КСО в следната редакция: Пенсиите се отпускат от датата на придобиване на правото, а за пенсиите за осигурителен стаж и възраст - от датата на прекратяване на осигуряването, ако заявлението с необходимите документи е подадено в 6-месечен срок от придобиване на правото, съответно от прекратяване на осигуряването. Ако документите са подадени след изтичане на 6-месечния срок от придобиване на правото, съответно от прекратяване на осигуряването, пенсиите се отпускат от датата на подаването им.

През целия период, през който е получавана пенсията от 16.11.2007г. до 31.12.2011г. действаща е разпоредбата на чл. 14 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), като в редакцията, обн. ДВ, бр. 25/2004 г. същата гласи: Пенсионерите и наследниците им са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса си при промяна. Съгласно ал.2: Пенсионер, който не съобщи в срока по ал. 1 за настъпилите изменения, които се отразяват върху основанието за получаване на пенсията или върху размера ѝ, и продължава да я получава, връща неправилно получената сума с лихвата по чл. 113 КСО. С изменението, обн. ДВ, бр. 16/2009г. разпоредбата гласи: Пенсионерите, техните наследници и законните им представители са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса си при промяна. По реда на ал.2: Лицата по ал. 1, които не съобщят в едномесечния срок за настъпилите изменения, които се отразяват върху основанието за получаване на пенсията или върху размера ѝ, и продължава да я получава, връща неправилно получената сума с лихвата по чл. 113 КСО. Д. към настоящия момент е редакцията на разпоредбата, обн. ДВ, бр. 13/2011г., според която пенсионерите, техните наследници и законните им представители са длъжни да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията, както и адреса си при промяна. Като според ал. 2: Лицата по ал. 1, които не съобщят в едномесечния срок за настъпилите изменения, които се отразяват върху основанието за получаване на пенсията или върху размера ѝ, и продължават да я получават, връщат неправилно получената сума с лихвата по чл. 113 КСО.

Съгласно чл. 114, ал.1 от КСО недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113. Съгласно чл. 113, ал. от КСО (редакция ДВ, бр. 99/2009г.) вземанията за невнесени осигурителни вноски за държавното обществено осигуряване, за допълнителното задължително пенсионно осигуряване и за неправилно извършени осигурителни разходи се събират с лихва в размер на основния лихвен процент на Българската народна банка за периода плюс 20 пункта.

В случая, жалбоподателката не спори, че в т. 7.3 от формуляр Е 202 I Е 202 I („Проучване на молба за пенсия за старост”) е вписано, че лицето възнамерява да преустанови трудова дейност като наето лице на 31.03.2011г., както и не оспорва, че с

формуляр Е 205 IT („Удостоверение за осигурителни периоди в Италия“) италианската институция е потвърдила следните осигурителни периоди: 21.01.2007г. - 29.12.2007г., 01.01.2008г. - 07.06.2008г. и 09.05.2010г. - 19.06.2010г. Първоначално пенсията е била отпусната с разпореждане № 224 от 16.11.2007г., когато е подадена и декларация от Г. Б., с която се заявява, че жалбоподателката не работи към 16.11.2007г. Посоченото декларирано обстоятелство се явява невярно, предвид представения формуляр Е 205 IT и съдържащите се в същия данни за осигуряване в Италия. Не са представени доказателства, че жалбоподателката е представяла информация за наличие на осигуряване досежно другите, посочени във формуляра периоди, поради което съдът приема, че такава информация не е била удостоверявана пред органите на НОИ. Жалбоподателката не е представила и доказателства за наличие на уведомяване на органите на НОИ за промяна в обстоятелствата през целия период на получаване на пенсията от 16.11.2007г. до 31.12.2011г.

Следователно, установено е, че през посочения период от 16.11.2007г. до 31.12.2011г. Г. Б. е получавала пенсия в Б., като в рамките на същия период са налични периоди на осигуряване в Италия. Следователно, от страна на Г. Б. не са изпълнени изискванията на цитираната по-горе разпоредба на чл. 94, ал.1 от КСО, тъй като не е прекратено осигуряването. Неоснователни са изложените възражения от жалбоподателя, че тази разпоредба само регламентира датата на отпускане на пенсия, а не съдържа изискване за прекратяване на осигуряването. При липсата на прекратено осигуряване не настъпва дата, която да послужи като начален момент за отпускане на пенсия, поради което наличието на прекратено осигуряване се приема като задължителна предпоставка за отпускане на пенсия за осигурителен стаж и възраст.

Жалбоподателката се позовава на разпореждане № [ЕГН] от 27.01.2012г. на ръководител „ПО“ в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“, с което на Г. Б. е отпусната пенсия за осигурителен стаж и възраст. Твърди, че със същото пенсията е опусната, считано от 04.08.2008г., което е датата, на която е прекратено осигуряването, поради което след тази дата сумите, изплатени за пенсия не следва да се считат като недължимо платени.

Настоящата инстанция намира възражението за неоснователно. С посоченото разпореждане на жалбоподателката се отпуска пенсия за осигурителен стаж и възраст, след като е съобразена информацията получена с формуляр Е 205 IT и при съобразяване на периодите, в които жалбоподателката е била осигурявана. Разпореждането е издадено след отмяната с разпореждане № 2308 от 22.12.2011г. на РУСО - [населено място] на разпореждане № 17 от 19.11.2007г. за отпускане на българската лична пенсия за осигурителен стаж и възраст и всички последващи го и след издаването на разпореждане № [ЕГН], изх. № 94Г1-1130-1 от 09.01.2012 г., с което на основание чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 1 от КСО, във връзка с чл. 85 от НПОС, е постановено възстановяване на неправилно изплатената сума за пенсия.

Основанието, за да бъде издадено разпореждане за възстановяване на неправилно изплатена сума за пенсия е обстоятелството, че към датата на отпускане на българската пенсия (16.11.2007г.) Г. Б. е била осигурявана на територията на Италия. В заявлението за отпускане на пенсия от 25.10.2007г. жалбоподателката е декларирала, че няма осигурителен стаж и не се осигурява в друга държава, и с декларация от 16.11.2007г. е декларирала, че към посочената дата не работи. Предвид обстоятелството, че в периода на получаване на българската пенсия жалбоподателката не е съобщила на длъжностните лица от НОИ за наличието на осигуряване в Италия

следва, че тя не е изпълнила установеното в чл. 14, ал. 1 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж задължение. Посочената разпоредба, във всичките и редакции, относими към периода, през който е получавана пенсията регламентира задължение за пенсионерите, техните наследници и законните им представители да съобщават на органите по пенсионно осигуряване в едномесечен срок от узнаването или настъпването на всяко обстоятелство, което води до спиране, прекратяване или изменение на пенсията.

Г. Б. не е изпълнила посоченото задължение, поради което законосъобразно, в съответствие са правилото на чл. 14, ал.2 от НПОС е разпоредено връщане на неправилно получената сума с лихвата по чл. 113 от КСО. С разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от КСО изрично е предвидено, че недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113.

Неоснователно е и позоваването на Указания относно документите за удостоверяване на български осигурителни периоди и прилагането чл.94, ал.2 от КСО при условията на координационните регламенти и двустранните договори. Според същите, в частта им относно прилагането на чл.94, ал.2 от КСО при условията на координационните регламенти и двустранните договори: При стартиране на процедура за отпускане на пенсия при условията на координационните регламенти или действащите двустранни договори, когато другата страна прилага система на социална сигурност, основана на пребиваването, а не на извършването на икономическа дейност, българската компетентна институция да прекрати изискването за доказване на прекратяване на осигуряването в тази друга държава, по смисъла на КСО, тъй като същият фактически състав е обективно невъзможно да се осъществи, съгласно компетентното чуждо законодателство. КСО се прилага само на територията на нашата страна и материално правните му изисквания не могат да се пренасят върху други правни системи. Изхождайки от смисъла на разпоредбата във вътрешния ни закон, би могло да се търси доказване на факта на не извършване на трудовата/икономическа дейност в съответната друга държава към момента на подаване на заявлението за пенсия.

Видно от цитирания текст изискването за прекратяване на осигуряването продължава да съществува и същото не се поставя под съмнение. Направено е уточнение по отношение на релевантните доказателства за удостоверяване на това обстоятелство. В разглеждания случай жалбоподателката е представила декларация, която е приета като доказателство, но при извършени проверки е установено, посредством документи, изготвени от компетентната институция на съответната държава членка, че декларираните данни не отговарят на действителните и съществува осигуряване в посочените периоди, попадащи в периода, през който е изплащана българска пенсия.

Предвид изложеното, жалбата на Г. Р. Б. срещу Решение № 16/28.03.2012г. на управителя на Националния осигурителен институт, с което е отхвърлена като неоснователна жалбата й срещу разпореждане № [ЕГН], изх. № 94Г1-1130-1 от 09.01.2012г. , издадено от длъжностно лице в дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ при Национален осигурителен институт, на което е възложено ръководството на дейността по

отпускане и изплащане на пенсиите по международни договори за лица с постоянен адрес в чужбина е неоснователна и като такава следва да бъде отхвърлена.

*Водим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК  
Административен съд София – град, I отделение, 16-ти състав*

### **Р Е Ш И :**

**ОТХВЪРЛЯ** жалбата на Г. Р. Б. срещу Решение № 16/28.03.2012г. на управителя на Националния осигурителен институт.

Решението подлежи на касационно оспорване пред Върховния административен съд на Р. Б. в 14-дневен срок от получаване на съобщението до страните, че е изготвено.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:**